

Nežinia, kokioj padėtyj randasi Teruel miestas

Integralistai išprovokavo konfliktą

Iš Rio, Bara Mansa, pranešama, kad girti integralistai užpuolė gatve besinantį šios apylinkės sub-delegatą su savo sūnum ir pradėjo jį mušti. Kadangi praeiviai stoji delegatą ginti, tai įvyko didelės muštynės, kur tapo keli sužaišti. Atvėkus policija konfliktą likvidavo.

Atpigs reikalingiausi maisto produktai

Vietos laikraščiai praneša, kad šiomis dienomis turėsia atpigti reikalingiausi maisto produktai, kaip mėsa, pienas ir bulvės. Sakoma, kad mėsa atpigs 200 reisu ant kilo.

Užmušta 80 žmonių

Iš Japonijos, Tokio, pranešama, kad Nikagota mieste, dėl perstoraus sniego sluoksnio, lūždamas kino-teatro "Jungai" stogas, užmušė 80 žmonių. Tuo laiku kine buvo apie 700 žmonių, kurių daugelis tapo sužaišta.

Orlaivio nelaimė Vokietijoje

Iš Berlyno pranešama, kad sausio 4 d. Frankfort aerodrome nukrito vokiečių keleivinis orlaivis, kur žuvo 3 lakūnai ir 3 keleiviai. Manoma, kad katastrofa įvykusi dėl susikrovusio ant orlaivio sparnų storas sniego sluoksnio.

Dideli karščiai Santos

Paskutinėmis dienomis Santos mieste buvo prasidėję dideli karščiai. Vietomis pakilimoje temperatūra siekė 56°C. Dėl tokių karščių, buvo apslobę keliolika žmonių, kuriems tapo suteikta greitoji pagalba.

Karas anti semitinėms tautoms

United Press žinių agentūra iš Londono praneša, kad čia pasauliniai žydų finansistai įsteigė kovai su anti-semitinėmis tautomis fondą, į kurį sudėjo tūkstantį milijonų svarų sterlingų.

Žydai skelbia finansinį karą visoms tautoms, kurios tik juos persekioja, kaip Vokietijai, Lenkijai, Rumunijai, Ungrijai, Austrijai ir kt. Anglija, kaip visuomet buvusi žydų užtarėja, iš šio fondo turėsianti didelės naudos.

Nužudė kuniga

Iš Portugalijos praneša, kad sausio mėn. 4 d. nežinomi plėšikai Lisabono mieste nužudė kunigą José Pereira Carvalho, didelio turto savininką. Esą plėšikai pavogę apie 500 contų pinigų.

Mirė Ernesto de Curti

Iš Italijos praneša, kad gruodžio 21 dieną Napoles mieste mirė garsus Italijos kompozitorius Ernesto de Curtis. Jis yra pasižymėjęs savo muzikomis ir yra skaitomas Italijos muzikos tėvu.

Etiopijos kava Vokietijon

United Press žinių agentūra praneša, kad iš Etiopijos į Napoles uostą yra atvežta 1,500 maių kavos, kuri bus siunčiama Vokietijon. Dalis šios kavos, kurią pasiūlė Mussolinis savišalpos draugijoms, jau tapo pasiųsta į Hamburgo uostą.

RESP. PREZIDENTO KELIONĖ I RIO GRANDE DO SUL KINAI NORI TAIKOS?

Prie Teruel zuvo 3 žurnalistai

Nežiūrint esamo didelio pasipriešinimo, nacionalistai daro didelį spaudimą visuose Teruel frontuose ir kaip spauda praneša, turi užimti svarbiausias šioje v.otoje pozicijas. Karas eina visu smarkumu, nežiūrint esamo blogo oro ir kad žemė apklotą keturių pėdų sniego sluoksniu, ant kurio matosi gulint tūkstančiai bombų išdraskytų kareivių lavonų. Tankai, šarvuotai ir maistą pristatą automobiliai nuklimta sniege, tuo būdu paskundami abiejų kariuomenių padėtį. Prieš porą savaičių pasklydusi žinia, kad vyri. usybininkai užėmė Teruel, esą neteisinga. Karas dar tebeina mieste, nei vienu nei kitu naudai. Sakoma, kad nacionalistai esą užėmė didesnę miesto dalį ir jiems čia geriau sekasi, bet įsitvirtinti užimtose pozicijose jie nepajėgia. Generolas Franko matydamas, kad vyriausybininkus sunku bus atmušti, surinkęs iki paskutiniam vyrui, kurie dar tik pajėgia valdyti šautuvą, pasiuntė juos į Teruel frontą. Žinios iš Gibraltaro praneša, kad iš Marokų atvyko 4 tūkstančiai italijonų, kurie vyksta į Teruel padėti gen. Frankui. Nors šiame fronte yra

naudojama moderniškiausi ginklai, kaip automatiški kulkosvaizdžiai greitai šaudą arnotos, bet daugely vietų kariaujama durtuvais, kur esą nacionalistai laimi. Pakliuvę vyriausybininkų nelaivēn, gen. Franko kareiviai pasakoja, kad į Teruel frontą tapo pasiūsti visi kareiviai, kurie adlyvavo Asturijos mūšiuose ir Santander užėmė. Jie esą labai pavargę ir turėtų pailsėti, bet esą keli vyriausybininkų laimėjimai šiame fronte, neleisdami jiems to padaryti. Gen. Franko kariuomenė susidedanti vien iš portugalų, vokiečių ir italijonų. Reuterio žinių agentūra praneša, kad užsienio žurnalistams, kurie buvo gen. Franko pusėje, vykstant į Teruel frontą, vienas vyriausybininkų sviedinys pataikė į ju automobilių, kur tapo trys užmušti ir keli žurnalistai sužaišti. Ta pati žinių agentūra sako, kad vyriausybininkai šiame fronte paskutinėmis dienomis apturėję laimėjimų. Nacionalistams prie vyriausybininkų pozicijų, tapo netikėtai užklupti, kur pastarųjų daug zuvo. Šiaip, per šią savaitę, Ispanijoje nieko naujo.

Resp. Prezidentas Getulio Vargas iškilmingai sutiktas Porto Alegre

Sausio 6 dieną orlaiviu "Tupan" Brazilijos Respublikos Prezidentas Getulio Vargas, lydimas aukštų Brazilijos vyrų, išvyko į Porto Alegre, kur dalyvaus Urugvajanoje įvykstančiose iškilmėse. Šiose iškilmėse bus šventinamas fundamentinis per Urugvay upę tilto akmuo, kuris jungsias Braziliją su Argentina. Vietos laikraščiai praneša, kad sausio 6 d. 4 val. vak. Getulio Vargas buvo sutiktas Porto Alegre aerodrome. Susirinkusi didžiulė žmonių minia su entuziazmu sveikino Respublikos Prezidentą, nes tik per Jį šalis tapo sutvarkyta ir tik per Jį Brazilija pasiekė aukščiausio pasaulio progreso.

Brazilijos Resp. Prez. GETULIO VARGAS

Boikotuos japonų prekes

Karas Kinijoje tebeina visu smarkumu. Japonai bombarduoja kinų miestus ir be pasigailėjimo žudo niekuo nekaltus kiniečių vaikus ir moteris. Kinai matydami japonų žiaurumą, organizuoti pradėjo gintis, kad atsilaikytų, bet tas jiems sunkiai sekasi. Gerai organizuota ir moderniškiausiais ginklais apginkluota japonų kariuomenė, laukus nukloja kinų lavonais ir kas dieną užima vis naujus Kinijos žemės plotus. Kinai, matydami, kad negalės tvistik atsilaikyti prieš japonų kariuomenę, esą nori taikytis. Japonai taikytis nelabai mėna, nes, kaip vietos laikraščiai rašo,

jie vieni nori pasilikti su Kinijos teritorija. Todėl, iki bus pasiūlytos taikos šerybos, japonai nori užimti kuo daugiau Kinijos žemės plotų, iš kur jau niekas jų neišvays.

Anglija tokiais Japonijos žygiais yra labai pasipiktinusi ir žada skelbti boikotą japonų prekėms ir tuo pakenksianti Japonijos vidaus politikai Reuteris iš pietinės Afrikos, Port Elisabeth praneša, kad tenai buvo suruoštas prieš japonus didelės demonstracijos, kur demonstrantai nešė plakatus su parašais: "Boikotas japoniškomis prekėmis!", "Pirkime tik britaniškus produktus!".

Italijoje padidėjo gimimų skaičius

Mussoliniui paraginus Italijos moteris turėti kuo daugiau vaikų, padidėjo ir gimdymų skaičius.

Italijos statistikos biuras praneša, kad per pirmuosius praėjusių metų 11 mėnesių, gimimų skaičius pakilo iki 898,249 kas sudaro 16,614 prieauglių, negu 1936 m. per tą patį laiką.

Vadinasi, Italija dar negreit pritrūks žmonių.

Nuskeno norvegų laivas

United Press žinių korespondentas praneša, kad netoli Santander, nuskeno norvegų laivas "Skotland", vykęs į Ispaniją. Tuo pats korespondentas praneša, Seklamose, yra įkluvę penki kiti laivai, kurių vienas priklausė anglams ir keturi vokiečiams.

Parlamento rinkimai Bulgarijose

Bulgarijos karalius pasirašė dekretą pagal kurį kovo mėnesį įvyksta Bulgarijos parlamento rinkimai. Anuliavus senąją Bulgarijos konstituciją, iki šiolei Bulgarijose dar nėra įvykę jokių rinkimų.

Areštuota 4 lietuviai

Baigiant spaudai ruošti laikraštį, gavome žinią, kad tapo areštuota "Lietuviškų namų" gyventojai. Žinia sako, kad pastorėjė esą lietuviški bandorantiškos gangsterių organizacijos nariai ir kaip toki, prisilaikant organizacijos statutą, visomet turi būti girti. Taip ir šino sykin, šie 4 vyrukai, būdami gerai įkaušę ir slankiodami S. Paulo miesto gatvėmis, pradėjo dauinoti rušiška. Policijai tas žinoma nelabai patiko, to dėl visus susigaudė į būdą ir nugalėno į kalėjimą, kurjie dabar laukia teismo.

PRANEŠIMAS

B. L. O. Centras praneša D. Jai "Sviesai", kad gavome Jūsų įstoijimo ir už 4 mėnesius nario mokesnų sumoje 90000 (devyniosdesimts mil reisu).

B.L.O.C. Izdininkas K. Uckus.

LAIKŲ REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiskus

A. Juotekytė, A. Ramoška, K. Jukna, J. Zibolis, R. Hausman, M. Mikėvičius, J. Juška, B. Mačiulis, J. Vigelis, F. Lercinskis, K. Kavcokienė, J. Tamulis, M. Lukoševičius, Vl. Zalkauskas, Iz. Sinkūnas, E. Pivariūnas, N. Ragašis, V. Petruškas, J. Zakarevičius, J. Jakubauskas, F. Tartylas, J. Norkus, J. Balčiūnas, A. Puraitė, B. Galvanaitė, J. Sunkevičius, B. Latėnas, M. Ziliuskienė, J. Legas, Br. Stralė, A. Nanartonis, B. Dunca, J. Sefeldas, V. Grabauskas, L. Vanag, Jr. Zibolis, L. Cebulskis, J. Ziauberis, K. Tjunėlis, P. Tamoskunas, A. Briedis, V. Kaminskis, Ig. Silejkis, K. Mačiulaitis, St. Dambrovskis, M. Vaidėtas, A. Smigelskas, J. Pumputis, St. Vaitukaitis, Jz. Galvonas, Jr. Bukauskas, J. Raulinaitis, A. Filonas, Vl. Giedraitis, Pr. Bėlskis, K. Valūnas, F. Kaninskis, J. Matulevičius, J. Bazilius, P. Silinis, K. Užkarėlis, Fr. Babochenko, Magdalena Waitanhs, Pr. Janjulis, P. Zukas, A. Skystimui yra 7 laikr.

Apžvalga

SUOMIJOS 20-TIES METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖ

Gruodžio 6 d. Suomija minėjo dvidešimt metų nepriklausomybės sukaktį.

Reikia pasakyti, kad Suomijos kovų dėl nepriklausomybės istorija yra labai įdomi. Ji 1809 m. buvo prijungta prie Rusijos imperijos. Iš pradžių ji naudojosi autonomija: galėjo savarankiškai tvarkytis ir turėjo savo parlamentą. Bet juo Rusija labiau stiprėjo ir darėsi nacionalistine, juo daugiau ji stengėsi susiaurinti Suomijos autonomines teises. Pagaliau 1896 m. caro valdžia buvo pasimėjusi visiškai autonomija panaikinti. Pirmas žingsnis buvo tas, kad specialiais patvarkiniais iš Suomijos parlamento faktiškai liko atimtos beveik visos teisės. Suomiai jį tai atsakė vadinamuoju "nacionaliu streiku", kuris žymiai prisidėjo ir prie pirmosios rusų revoliucijos. Revoliucinis judėjimas visoje Rusijoje išgąsdino caro valdžią ir ji vėl grąžino Suomijai autonomiją. Tačiau prieš pasaulinį karą prasidėjusi reakcija ir vėl buvo pasimėjusi autonomiją sunaikinti.

Kai įvyko antroji rusų revoliucija, tai Suomija nutarė galutinai nuo Rusijos atsipalaidoti. Gruodžio 6 d. 1917 m. ji pasiskelbė nepriklausoma valstybe.

Pirmais revoliucijos metais komunistų įtaka Suomijoje buvo gana didelė. Išsigandę, kad neįsigalėtų "raudonieji", reakcionieriai pasikvietė vokiečius. Susidarė "baltoji armija", kurios priešakyje atsistojo gen. Mannerhein. Su vokiečių pagalba jis 1918 m. pavasarį pasiryžo sutriuškinti "raudonusius". Kilo civilis karas, o vėliau baisiausias teroras. Apskaidiuojama, kad gen. Mannerheino vadovaujami baltgvardiečiai ir vokiečiai išžudė apie penkiošimtis tūkstančių socialistų ir komunistų. Maža to: apie septyniadešimt penki tūkstančiai jų buvo augrūsti į kalėjimus.

Po to civilio karo, susirinko parlamentas, iš kurio socialistai buvo pašalinti. Parlamentas buvo labai palankus vokiečių princui, kad valdytų kraštą. Laimei, vokiečiai karą prakibo ir to dėka Suomija išsigelbėjo nuo karaliaus, kaip lyginai išsigelbėjo nuo Uracho Lietuva.

Suomijos valdžios priešakyje atsistojo pats gen. Mannerhein kaip regentas. Jis sudarė itin reakcinerišką vyriausybę, kuri pasilaikė tik jėgos pagalbą.

Įvykusieji 1919 m. parlamento rinkimai padarė galą gen. Mannerheino diktatūrai. Nors socialistams buvo daromos visokios klūtos, bet jie vis dėl to pajėgė išrinkti į parlamentą 80 delegatų. Parlamentas iš viso turėjo 200 delegatų.

Reakcionieriams nieko daugiau nebeliko daryti, kaip tik pasitraukti iš valdžios. Bet jie tai padarė tik 1921 m., kai visiškai nebeteko krašto pasitikejimo. Valdžią suėmė valstiečių partija drauge su kitų srovių atstovais. Socialistai į valdžią neįėjo. Tačiau jų įtaka buvo stipriai jaučiama. Vyriausiai jų pasidavimui dėka buvo paskelbta civilni karo metu nuteisintiesiems kalininėms amnestija.

Pagaliau kraštas tiek atsipeikėjo, jog socialistai 1925 m. sudarė valdžią. Kadangi daugumos parlamente jie neturėjo, tai priklausė nuo kitų pažangesnių partijų. Vadinasi, galėjo valdžioje pasitikti tik tol, kol tos partijos juos rėmė. Socialistų valdžia atsistatydino 1927 m., nes jų talkininkai ištraukė savo paramą.

Po to Suomijoje buvo prasidėjęs savo pačios fašistinės judėjimas. Vadinamieji "lappajiečiai" vienu tarpu grūmėsi gyvuoti į Helinkį ir ten padaryti "tvarką". Vadinasi, išvaikyti parlamentą ir įsteigti diktatūrą. Tačiau netrukus tas judėjimas susmuko

Mūsų spaudos reikalu

DULRo ponai labai mėgsta girtis ir didžiuliais lietuviškos spaudos užsieniuose rėnimu. Tas pagyras, neretai, pakartoja ir mūsų aukšti asmenys P. Amerikoj, lyg tai būtų kokia geradarybė išsivijai ir jos spaudai. Gi tuo tarpu, nė padoresni užsienio lietuviai, nė jų spaudos leidėjai tą pašalpu ne tik, kad neprašo, bet jų kraštosi, kaip davatka velnio, nurodydami tas sritis, kurios reikalingos paramos k. t. kolonizacijai, mokykloms, kooperacijai ir t. t.

Reiškia, dėka mūsų išsivijos susipratimo ir gėrbimo savo tautinių tradicijų, mūsų spauda gali patf, be jokių pašalpu iš šalies, netik iš-ilaikyti, bet ir tobulėti. Gi, jei Dulras ko kiam Matui, Stasiui ar Raului skiria dovanas, premijas ar pašalpas, tai sušelpia tik tuos asmenius. Taigi, tokios asmeninės pašalpos yra grynai asmeninės reikalas ir negali būti skaitomas pašalpa užsienio lietuviams ar jų spaudai. Tai yra pasityčiojimas iš užsienio lietuvių, prieš ką reiktų kolektyviai protestuoti.

Gal Dulro išimtiniai pasakys, kad šelpiamos spaudos metinė prenumerata Brazilijoj yra 2 milreaisais pigesnė, negu savystovios, pažangios ir katalikiškos. Tai dar blogiau! Tai tik negraži konkurencija. Tai negarbingas skriaudimas silpnesnio ir, galop, tai kirtimas šakos, ant kurios sėdi. Kokios pakraipos ta nepriklausoma spauda bebūtų, ji yra lietuviška ir kaip to kią Dulras silpnindamas, silpnina pačią lietuviybę.

Turbūt tai Dulro suprantama, kad kol mūsų nepriklausoma spauda, šiame kontinente, skaitoma vietos valdžios legalia, tol Dulras su savo štabais yra bėjęgi, kad ją pasmaugti. Nes jei už nusistatymą, kurį žmonės aukvoja savo gyvybes, tai mums, muzikams, savo spaudos labui, ištikus reikalui, paaukoti hektarą derliaus ar nupenėtą kiaulę, arba darbo žmogui poros dienų uždarbį, nėra sunku. Gi Dulro "melniamoji karvutė" gali kar-tais užtrukti...

Iš Indijos žmonių gyvenimo

Britų Indija šiandien domina ne tik Didžiosios Britanijos diplomatus, bet ir viso pasaulio visuomenę. Viena dėl to, kad ten pamažu vyksta judų tautinis susipratimas, bet, antra, dar daugiau dėl to, kad Indija yra pasakiškų turtų ir paslapčių kraštas. Už Indijos vartų — Gateway of India, pastatytą karaliaus Jurgio V atsilankymo proga Bombajaus ooste, yra 4,920,000 kv. kilometrų pločio paslaptingoji, turtingoji Indija. Toje paslapčių šalyje gyvena 353 milijonai žmonių su tuzinu religijų, dviem simtais įvairių kalbų, sektų ir tautelių. Tai svarbiausia ir turtingiausia Didžiosios Britanijos imperijos kolonija. Kai 1608 metais kapitonas Williamas Hawkinsas po 13 mėnesių jūrinės kelionės atvežė Indijos valdovui Mogulai savo karaliaus antspauduotą laišką, šis Anglijos prekybiniam reikalams užtikrinti, Indijos prekybinę apyvartą su Europa iš viso tesiekė tik apie 5000 tonų. Šiandien Indijos, eksportas sudaro apie 3 milijardų litų vertę, krašte yra 66,000 km. geležinkelių, daugybė kelių, kanalų ir tele-

ir dabar fašistų įtaka Suomijoje yra visai menka.

Paskutiniaisiais rinkimais socialistai į parlamentą išrinko daugiausia atstovų. Jų įtaka sustiprėjo. Susidėję su kitomis pažangiomis partijomis, prezidentu jie išrinko Kallio, gana pažangų žmogų.

Taigi, suomiams per tuos dvidešimt nepriklausomybės metų daug ško teko išgyventi. Jiems teko išgyventi civilį karą, terorą ir diktatūrą. Visa tai išgyvenę, šiandien ji ir vėl turi tikrai demokratišką tvarką.

Vieton Naujų Metų dovanos, Dulro galima paaukoti sekančius skaičius:

Lietuvoj skaitoma apie 2,500,000 gyventojų ir leidžiama 148 laikraščiai. Vienam Lietuvos laikraščiu tenka apie 16,892 gyventojų.

Brazilijoj skaitoma lietuvių apie 40,000 išsiena 5 laikraščiai. Taigi vienam laikraščiu tenka apie 8,000 lietuvių.

Reiškia, savo spaudos atžvilgiu, mes esame dvigubai geresnėse sąlygose, negu Lietuvos gyventojai, kurių aukos čia beretkalo mėtomos.

Kalbant apie Lietuvos spaudą, reikia nepamiršti, kad ten išsiena nemažas skaičius mokslinio turinio laikraščių, tarnaujančių tik siauroms specialistų grupėms, kaip tai: "Medicina" — gydytojų laikraštis, "Mokykla ir Gyvenimas" — mokytojų, "Karys" — karių, "Pieno ir Gyvulių ūkis" — pieno ūkio specialistų, "Žemės ūkis" agronomų ir visa eilė kitų, kurių plati visuomenė neprenumeruoja. Taigi jei tuos laikraščius paskaityti, ar 2-3 užviens, tai tas santykis pasidarys dar didesnis mūsų naudai.

Be to, mes turim platesnių galimybių skaityti viso pasaulio lietuviškus laikraščius, pirkdami ar prenumeruodami per vietos redakcijas. Gi Lietuvoj, cenzūra tą skaičių žymiai sumažina.

Norėdami lavintis, taipogi turime milžinišką ir pigią literatūrą vietos kalbomis, kuo Lietuvos gyventojas negali pasigirti dėl miltų, aukštesnių kaimų ir net stokos (net vertinų).

Argentinos lietuviai randasi panašiose, ar net geresnėse sąlygose, kaip mes.

Tai kokiems galams pašalpos ir dar "išvieno" gimdymas? "Ištylom kalbant", senieji metai buvo Dulro blūdo metai.

Tikėkimės, kad Nauji Metai suteiks Dulro tobulesnius pirmus du kūno pajautimus ir bent kiek sveikesnį opolitinį protą.

Agr. Br. Laukšas.

LIETUVOJE

Statys paminklą lakūnams

Karo aviacija, norėdama žuvusių aviacijos karių kapus geriau sutvarkyti, išpirkė iš Kauno kapų administracijos tam tikslui reikalingą sklypą, kuriame palaidota eilė aviatorių. Ant jų kapų esantieji paminklai su kryžiais iš propelerių bus nugriauti, o jų vietoje pastatytas bendras didelis paminklas. Toje vietoje yra palaidota ir kitų žmonių ir kariškių, bet jų palaidavimus norima iškasti ir perkelti į kitą vietą.

Lietuvių legionieriai vyksią į Lietuvą

Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių legionieriai, Didžiojo karo dalyviai, ruošiasi 1938 m. aplankyti Lietuvą. Jų įvykusiame Stepono Dariaus 317 būrio susirinkime Bostone nutarta organizuotai vykti į Lietuvą.

10 metų mergaitė pagrobė 4,700 Lt.

Veiveriai. — M. Raulynaitienė laiko augintinę, Mildą Giedraitę, 10 m. amžiaus, kuri paimta iš prieglaudės. Šiomis dienomis šita jos augintinė, pastebėjusi, kur Raulynaitienė deda pinigų, pagrobė iš augėto 4,700 Lt. ir 500 Lt. davė 13 metų vaikui Albinui Sutkui, 1200 Lt. — restorano savininko D. žmonai. Situose 1700 Lt., policijai padarius tarydama, sugražino, likusiųjų nesurandama.

Daug baudų už nešvarą

Marijampolė. — Marijampolės apylinkės teismas beveik kasdien sprendžia po keletą ar keliošimtis bylų, kurias iškelia policija miesto gyventojams už nepalaikymą švaros parduotuvėse, gatvėse, kiemuose ir kitose vietose. Už nešvarą teismas baudžia gana smarkiai — po keliošimtis ar keliasdešimt litų. Šios rūšies bylų daugiausia turi žydų tautybės gyventojai. Taip pat šiuo metu labai daug sprendžiama vadinamųjų "cukrinių" bylų. Šios rūšies bylas prieš eukrinių runkelių augintojus iškelia įvairūs kreditoriai, kurie, negalėdami kitokiu būdu atgauti skolintus pinigus, skolos ieškojimą nukreipia į cukrinių runkelių užmokesčių.

Byla dėl pusę cento nuostolių

Ariogala. Kėdainių apskr. Šio miestelio gyventojas V. pastebėjo, kad jo geras kaimynas iš jo daržo nusukynė vieną krapo šakutę, nesuvaldęs savo pykčio pranesė policijai, o ši iškėlė bylą už vagystę. Šiomis dienomis Vilkijos apylinkės teismas išžiūrėjęs šią keistą bylą ir dėl mažos vertės nuostolių ją nutraukė, pavesdamas valstiečius viršaičiai ją spręsti. Ir taip dėl pusę cento nuostolių sugaišta visa diena.

vargė žuona. Kiekviena karta netenka iki 3, 200,000 motinų. Kai Anglija norėjo pradėti griežta kovą su vaikų vedybomis ir bevildžių našlių vargais, Indijos kongresas tai palaikė Anglijos istaigų kišimusi į šventąsias indų teises. Tai yra 4,000 metų tradicija.

Tas skurdas yra visai suprantamas, atsiminus čia pat esančią maharadžų prabangą. Patalios maharadžos rumai yra pusės kilometro ilgumo, jis turi 300 automobilių, kurių 42 Rolls-Royce firmos. Prisaukiamai prie tų garažų gyvena simtai tūkstančių "nesvairiųjų žmonių", ta pavergtoji karta, kurios gyvenimas nėra geresnis nei šunų. Ewalioro maharadža per iskilmingus pietus savo svečiams privėža miniaturinius sidabrinųjų bėgių traukiniukų, kuris eina apie milžinišką banketų stalą. Tas valdovas elektros mygtuko paspaudimu rodo prabangiausius tu-kstanties ir vienos nakties žaislų vaizdus. Tokia yra Indija, tas pasakiškiausias ir turtingiausias kraštas.

Kaip gyvena pirmieji šiaurės ašigalio gyventojai

Pasakoja šiaurės ekspedicijos vadas J. Papaninas

Susidomėjimas pirmiaisiais šiaurės ašigalio gyventojais pasaulyje yra nepaprastai didelis. Užsienio spauda nuolat informuoja apie tyrinėtojų nuveiktuosius ir veikiamuosius darbus, apie jų gyvenimo sąlygas šiaurės ašigaly, vieniams atsiskyrus nuo viso pasaulio ir t. t. Didžiausias, suprantama, susidomėjimas yra pačioje Sovietų Rusijoje, kurios mokslo vyrai patys pirmieji ryžosi apsigyventi tarp sniego ir ledo, kad nuodugniau galėtų iširti šiaurės ašigalio sritis.

Šiomis dienomis sukako lygiai pusė metų, kai tie pirmieji šiaurės ašigalio gyventojai gyvena ant milžiniškos ledo lyties šiaurėje. Šeši mėnesiai tarp sniego ir ledo! Refkija, vis dėlto, nemažai pasivertimo, kad ryžtis pakelti tokį sunkų, varginantį gyvenimą, koks yra šiaurėje. Bet šitie žmonės, pirmieji šiaurės ašigalio gyventojai, didieji pasiryžėliai, nusiakę savo gyvenimą ne nemągę; atvirakčiai, kiekvienas, nors mažiausias laimėjimas jiems teikia daug džiaugsmo, ir todėl nors ir sunkiausios gyvenimo sąlygos jų jėgų, pasiryžimo ir geros nuotaikos palaužti neįstengia.

Kaip iš tiesų gyvena tie pirmieji šiaurės ašigalio gyventojai? Prieš kiek laiko Sovietų Rusijos laikraščiams apie gyvenimo sąlygas šiaurės ašigaly parašė pats ekspedicijos vadas J. Papaninas. Kai tą laiką rašė, Papaninas su draugais šiaurės ašigaly gyvena jau ketvirtąjį mėnesį — buvo išgyvenę šiaurėje jau 104 dienas. Štai keletas to laiško ištraukų.

"Parašyta šiaurės ašigaly.
110 diena mūsų gyvenimo šiaurės ašigaly. Saulė kyboja visai prie horizonto. Greitai ji visiškai pranykė — ateina penktą mėnesių ilgumo šiaurės naktis. Bet mes negalvojame apie tamsos baismus. Mes esame užimti savo darbu, ir nelieka nė vienos minutės laiko mąstymui. Mūsų visų sveikata kuo geriausia; be poros pyramydono tablečių mūsų medicinos kapselėliai tebėra nepaliesi.

Jau 110 dienų gyvename mes šioj mokslininkų tyrinėjimų stoty; jau 110 dienų gyvename mes ant slenkančios ledo lyties šiaurės vandenyne,

prie šiaurės ašigalio. Juodoji palapinė, kuri dabar yra mūsų tėviškė, iš viršaus šalta ir nedraugiška atrodo, bet viduj yra šilta ir maloni. Ant aliuminijaus kuolelių (mietų) yra išpintos dvi kartos tam tikrais impregnuotais maišais, ir kai pasidarys dar šalčiau, pasidarysime dar trečią sluoksnį iš pūkų. Tai yra palapinės sienos. Žemė yra išklotą žvėrių kailiais, ant kurių mes surietę kojas sėdime arba išlęgai išsitiesę gulime.

Šito "namo" viduje, šalia dviejų lovų, esančių viena ant antros, yra sukrauti visi mūsų radijo aparatai, meteorologiniai instrumentai ir hidrocheminė laboratorija. Yra nepaprastai ankšta, bet mes, suprantama, jaučiames čia taip pat maloniai, kaip ir namuose.

Mūsų ausys yra radijo operatorius Krenkelis

Jis palaiko nuolatinį kontaktą su šiaurės stotimis ir tesunaudoja tik 20 vatų energijos.

Laisvuojų laikų Krenkelis kalbasi su viso pasaulio radijo stotimis, susisiekiama net su Pietų Australijos radijo mėgėjais. Savo aparatu aprūpinti elektros jėga pasistatė mes didelį pajėgumo vėjinį malūną. Be to, turime dar pasiėmę benzinu varomą mašiną, bet ji pasirodė visiškai neaukštinga: per 3 mėnesius, kuriais mes naudojomes savo radijo aparatu, tepasinaudojome ją vos 6 valandas.

Ypatingai daug prieš iškeliandami galvojome apie maitinimąsi. Mes neturėjome jokio mašonimo pasiimti iš sudžiuvusios mėsos ir suvytusių daržovių padarytą pyragaidiukų, kurie iki šiol būdavo šiaurės tyrėjų "normaliu maistu"; jei jie galėjo su keliais šokolado gabalais praleisti kelias dienas trunkančią kelionę, tai mums buvo per daug baisu vienodą maistą vartoti išties mėnesius. Mes kreipėmės įautos maitinimo institutą, kad pagamintų mums ypatingai stipriai koncentruotą maistą. Aš nemanau, kad iki šiol bent vienas šiaurės ekspedicija būtų turėjusi tokią savotišką, bet taip pat tokią nepaprastai įvairią "virtuvę", kaip mes. Įvai-

riuose krepšeliuose yra sukrautos beveik visiškai vienodai atrodančios pilulės, bet tarp mūsų rankų, kai jas imame virti, pasikeičia jos į įvairiausias sriubas ir patiekalus.

Taip viskas mums iki šiol sekėsi. Vienintelis, ko mums trūketa, yra laikas! Kad atlikti visus mokslininkuosius darbus, kuriuos esame užsibrėžę, reikia mažiausia 10 vyrų, o mes esame tik keturi! Todėl mes turime ypatingai skubėti, net ir miegoti!

Paskutiniuoju laiku mus buvo porą kartų užklupusios sniego audros, kurios norėjo išardyti mūsų palapinę. Taip pat buvo pavojūs ir mūsų hidrologiškiems instrumentams.

Laikas nepaprastai greit bėga vos apsidairėme, kad šiandien jau 110 toji diena yra. Bet šiaurės ašigaly daugiau nieko nebenturi mums nežinomo ir svetimo...

Taip maždaug rašė ekspedicijos vadas J. Papaninas. O dabar, kaip jau minėjome, sūjė net 6 mėnesiai, kai jie šiaurės ašigaly gyvena. Per tą laiką, iš tiesų, jie spėjo gerokai iširti šiaurės ašigalį ir jo sritis, kad beveik nieko visiškai nežinomo nebėliko. Jų tyrinėjimai yra reikšmingi: daugelis jų turi didelės reikšmės mokslui, o daugelis ateity turės didelės reikšmės ir praktiškajam gyvenimui.

Kokius tyrinėjimus atlieka tie pirmieji šiaurės ašigalio gyventojai? O tai yra oro reiškinijų tyrimai, magnetinių kitėjimų sekimai, vandens gelmių tyrimas, vandenyno srovių matavimai ir t. t. ir t. t. Gyventojai turi įsirengę įvairias stotis ir yra apsirūpinę reikiamaisiais įrankiais. Visa ekspedicijos stovykla yra įrengta ant didžiulės ledo lyties. Pasirodė, kad ta ledo lytis nestovi vietoje, bet nuolat slenka į rytus. Kadangi tai yra prie pat ašigalio, tai tikinasi, kad ta ledo lytis per kiek laiko apkelia aplink ašigalį ir vėl atsikurs toje pačioje vietoje, kurioje buvo gyventojams ant jos apsigyvenus. Ledo lyties judėjimas mokslininkams yra net naudingas dalykas, nes jie vis nukelia į naujas sritis ir tuo būdu savo stebėjimus gali atlikti vis naujose vietose. Ledo lytis per 6 mėnesius esanti nuplaukusi jau apie 1000 km. Plaukias ledo gabalas leidžia stebėti ledų plaukimo šiaurės ašigaly greitį.

Mokslininkai patyrė, kad ir šiaurės ašigaly greitį.

Mokslininkai patyrė, kad ir šiaurės ašigaly srityse yra šilta vandens srovė. Jau seniau buvo žinoma, kad Golfstromo srovė pasiekia šiaurės le-

dinnotąjį vandenyną, kur ji išsisklaido. Tie spėjimai dabar pasitvirtina: dalis šiltosios srovės atkeliauja net iki pat ašigalio.

Patirta, kad šiaurės ašigalio oro atmainos turi didelės reikšmės ir šiaurės Europos ir Azijos oro kitėjimams. Tai nustatyta tuo būdu. Šiaurės ašigalio gyventojai apie kiekvieną pastebėtą oro atmainą šiaurės ašigaly per radiją tuojau praneša Maskvos ir kitoms Sov. Rusijos radijo stotims. Ir štai pastebėta, kad, keičiantis orui ašigaly, tuojau pakitėja oras ir šiaurės Europos ir Azijos žemynuose. Tai turi milžiniškos reikšmės, nes tuomet žinant oro kitėjimus šiaurės ašigaly, bus lengva žinoti ir kaip oras keisis žemynuose.

Didelės reikšmės turi ir magnetizmo tyrimai. Visi, be abejo, žino, kad magnetinė rodyklė visuomet vienu savo galu atsuka į šiaurę, antruoju — į pietus. Taip yra todėl, kad ties žemės ašigaliais yra ir magnetiniai ašigaliai (poliai). O magnetizmas turi didelės reikšmės aviacijai ir laivinkystei. Kadangi projektuojama ateity per šiaurės ašigalį susisiekiama tarp Europos bei Azijos, ir Amerikos, tai svarbu žinoti, koks magnetizmas yra įvairiose šiaurės ašigalio srityse.

Taip pat tiriama, kokio stiprumo yra žemės traukos jėga ties šiaurės ašigaliu ir kiek ji yra didesnė už žemės traukos jėgą kitose žemės vietose.

Daug įdomaus patirta tyrinėjant vandenyno gelmes. Pats vanduo, pasirodo, įvairiose gelmėse nėra vieno dės. Taip pat skirtingos sudėtis yra ir vandenyno dugno žemės. Be to, surasta, kad ir šiaurės Ledinuojojo vandenyno didelėse gelmėse gyvena įvairi smulki gyvybė.

Sunku būtų net trumpai suminti visa tai, ką tyrė ir ką patyrė pirmieji šiaurės ašigalio gyventojai. Neabejojama, kad jų minėti visa tai, ką tyrė ir ką pasitarė žmonijai, o didžiausias jų troškimas juk kaip tik toks ir yra.

Trys nauji generolai

Kariuomenės šventės proga, Lietuvos Valstybės prezidentas pakėlė brigados generolo laipsnius: kariuomenės vadą gen. št. pulk. Stasį Raškį, kariuomenės štabo viršininką gen. št. pulk. Joną Černių ir aviacijos viršininką inž. pulk. Antaną Gustaitį. Be to, eilė kitų karininkų pakelta į aukštesnius laipsnius.

ŽMONIJOS PROGRESAS

Ką žmonija turi šiandieną laimėjusi technikos ir įvairių mokslų srityje, pasiekė to tik per sunkią ir atkaklią kovą. Kiekvienas naujas išradimas, kiekviena nauja mintis ar idėja buvo sutinkama su dideliu pasipriešinimu. Ne vienam mokslininkui, ne vienam išradėjui, ne vienam mintytojui reikėjo net galvą padėti, arba skaudžiai nukentėti už savo išradimus bei naujas mintis moksle. Tačiau nežinrint to, žmonija žengė technikos ir įvairių mokslų srityje į priekį.

Iš istorijos mes žinome, kad buvo tokie laikai, kada žmonija tikėjo, ir tas buvo skelbiama ir liepiama tikėti, jog mūsų planėta ant kurios gyvename — žemė — yra plokščia, kaip blynas, kad ji yra viso pasaulio centru ir apie ją sukasi saulė, žvaigždės ir kiti dangaus kūnai. Betgi, laikui bėgant, atsirado žmonių, kurie pradėjo tyrinėti visatą, kurie pradėjo sekti dangaus kūnų judėjimus ir priėjo išvados, jog skelbtoji tiesa, — kad žemė yra plokščia ir sudaro visatos centrą, — yra klaidinga. Jie ištyrė, kad žemė yra tik maža visatos dalelė ir ji nėra plokščia, bet rutulio pavidalo ir kad ne aplink ją sukasi saulė ir kitos žvaigždės, bet žemė sukasi aplink saulę ir tuo pačiu sykiu aplink savo, taip vadinamą ašį, ir tuo būdu sudaro atmainas — dieną ir naktį.

Šiandieną net ir jokios mokyklos nelankęs žmogus ir mažiausias vaikas žino, kad žemė yra rutulio pavidalo ir sukasi aplink savo "ašį". O

toks manymas buvo skaitomas didele erezija. Apie žemės apskritumą tada ne tik kalbėti buvo draudžiama, bet ir manyti. Tie mokslininkai, kurie tyrinėjo visatos kūnų judėjimus ir paskelbė savo tyrimo teisingus rezultatus visai susilaukė labai liūdnaus galo. Jie buvo sudėginti ant laužo, kaip eretikai, griaužiami pasaulio sultivarkai ir tt. Vadinasi, buvo skelbiama kova tikrajam mokslui. Tačiau nežinrint to, mokslas laimėjo ir dėl žemės apskritumo ir jos neabėjoja. Jei kas dar pabežėtų, kiekvienos jį pavadintų didžiausiu bepročiu.

Panasų kėmą turėjo ir kiti mokslų išradimai. Mes girdime griaužiant, matome žaibą žabuojant, jaučiame vėją, šaltį, šilumą ir kitas oro permainas. Šitokios oro permainos, žaibavimas ir griaužimas mums nesukelia jokių abejonių, nes mes žinome jų atsiradimo priežastį. Betgi senovėje žmonės aiškindavo tai kažkokios dieviškos galybės pastreikimą, arba piktųjų dvasių veikimu. Bet per ilgus metus mokslas tyrinėjo kiekvieną gamtos paslaptį ir išaiškintą mums aiškus kiekvienas jos pasireiškimas. Mes žinome, kas yra žaibas ir griaužtinis ir iš ko jis pasidaro, suprantame taip pat ir kitas oro permainas, kaip vėją, šaltį, šilumą ir kt.

Žinėjome kokių pasipriešinimų turėjo mokslas technikos srityje irgi

mokslininkams ir išradėjams reikėjo kovoti ilgai ir sunkiai su nusistovėjusioms žmonių pažiūroms dėl kiekvieno išradimo, patobulinimo žmonijos naudai.

Štai prieš su virš šimtą metų pasaulyje nebuvo nė vieno geležinkelio. 1829 metais susiekimo arėnoį pasirodė Jurgis Stefensonas. Jis išrado garvežį, kurį pritaikė susisiekimui patobulinti. Bet jo naujo išradimo išsigando arkliai laikytojai ir pranašavo, kad garvežys niekad neturės pasisiekimo susisiekimo srityje. Garvežys esą per sunkus, negalės greitai riedėti, vasaros laiku jį sulaukys dulksės ir vėjas, o žiemą sniegas. O anglų dvasiškija pradėjo aiškinti, kad garvežio išradimas yra erezijos skleidimas, yra bedievybė, nes esą apie tokią susisiekime priemonę nieko nesako šventas raštas. Anglijos lordai pradėjo bijoti Stefensonso garvežio dėl to, kad toki mašina išgadzins visus paukščius ir jie išskris iš Anglijos ir jų neliks nė vieno. O kiti tvirtino, kad jei tik bus panaudotas susisiekimui garvežys, tai išsigas moterys ir pradės gimdyti tokius vaikus, kaip Stefensonso garvežys. Kvikurme Anglijos parlamento nariai ir valdžia norėjo duoti leidimo tiesti geležineliui bėgius, nes jie bijojo, kad traukiniai savo ūzimu baidys besiganančius arklius ir karves, o vištos taip bus iš-

gadzintos, kad nustos dėjusios kiaušinius. Taip buvo išgadzinti žmonės šio didžiausio ir naudingiausio taisy laikais išradimo, kuris dar ir mūsų laikais užima pirmą vietą susisiekimo srityje.

Kiek buvo prisnekęta, kai buvo pradėta tiesti pirmoji geležinkelio linija ir kai pirmą kartą pasirodė garvežys tempdamas paskui savę eilę vagonų. Dievobaimingiesi žmonės draudė juo važiuoti ir net jį žiūrėti. Pasakojo, kad tik su velnio pagalba gali judėti. Moterėlės traukinį pamačiusios, žegnodavos, prašydavo piktosios dvasios atstoti. Pirmas geležinkelis buvo pastatytas Anglijoje 1825 metais. Juo vežiojavo tik prekes.

Telegrafą išrado 1837 metais mokslininkas Morzė. Jis savo išradimą norėjo išbultinti ir prašė valdžios pinigines paramos. Bet valdžia ir klausyti nenorėjo apie tokias "nesąmones". Negavęs paramos iš valdžios, pasislėgė savo išradimą anglų valdžiai, kad jį nupirktų pareikalavdamas už jį 10.000 dolerių. Bet Anglijos valdžia jį bepročiu pavadino ir tik nusispovėję jį "kvaiaį" išradimą. Bet Morzė mokslininkas išradimas nebuvo ir tapo išaukštintas visame pasaulyje. Daug vėliau, kaip Morzė išrado telegrafą, senoj pasirodė Bell, kuris pravedė pirmą telegrafo liniją tarp Alaskos ir Sibiro. Tada jau įvertintas Morzės darbas ir viena Amerikos kompanija šią susisiekimo priemonę nupirkė už 300.000 dolerių.

(Bus daugiau)

Judošyno lizdai linkėjimai

1. Kaipio šefui konsului, — išsirūpinti kuo greičiausia sau laivakortę ir greit parvažiuoti į Tėvynę. Ir skubėti kuogreičiausia į Kalvariją pasigydyti

Porkariju virėjui S. Bakšiui

Susilaukti savo žmonos su mažais vaikais, kad nereikėtų daugiau už jaunas mergaites nuo kulkos eiti į Santa Casa arba pas Abraomą.

LIETUVIŲ JAUNIMUI

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.
Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užėikite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausių medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Ciclamas Nr. 52 :: Villa Belle :: São Paulo.

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir išvagoto tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reisu už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli nuo geležinkelio stočių.

Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000.

Šių žemių nuosavybė yra: Cia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-7549 — Gerencia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Ligeado Velho pas Juvenal Kirsten.

ŠAMADOS, LAIVAKORTĖS

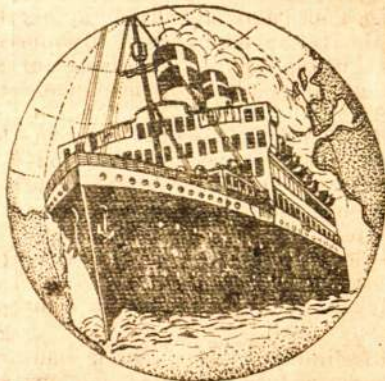
iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų. Už pinigus ir išsimokėtinai. Darbas skubus ir garantuotas. Siunčiama pinigais ir siuntiniais Europos.

Brazilu Laivyninkystės Bendrovė

'BRASILMAR'

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA IKI 11 V.

Praça do Correio, 38 sob. Tel. 4-1297 — S. Paulo.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 5-1451 S. PAULO

Lietuviai, dėmesio!

LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE PAŽINTI SIUVYKLA

Lietuva

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

Mokytojui Gaigalui — daugiau pingos gerti ir savo mokinius išlavinti, kad jie gautų diplomą už pingą.

Mok. Pažėrai — stengtis daugiau ping-pongo vaikučius išlavinti.

Mok. Majienei daugiau priveisti kačių, kad būtų kam žiurkės gaudyti.

Dėdei Mfkui, kiaulių kupėini, kuo greičiausia smukti į Rio griebtis storai kiaulei už uodegos, kad nepaspruktų daugiau, nes su Rokiškio bankierium geras biznis.

Visiems prifekusiems banderantinkams — Netikėti, kad Antanas Majus ant ožkos jojo Villa Prudente krūmuose, nes aplinkiniai gyventojai manė, kad lenkiškas legijonas po krūmus bastosi. Ištyrus, pasirodė, kad tai Majus ant ožkos, o ne legijonas.

Parvažiuoti Majui į Lietuvą, sukelti revoliuciją, apėstyti Valstybės banką ir išžudyti visas erkės ožkas nuo pilvo. Sugrįžti atgal ir oša užimti grašieriaus vietą, tą pačią, kur Mačiuliui batus grašiuvo.

O Vancevičiui daugiau, negu kad Santose dirbant Hotelyje iš vieno fazendieriaus išvežė 1000\$000 iš kišenės ir spruko į S. Paulo ir čia pasiskelbė, kad turiu banką ir greitai patarė nauju, dalinuos su savo šefais ir durnius gaudinu, kad sąskaita be štampilio nieko negiluoja nors ir vardu laikraščio "Lietuvio".

SVARBUS PRANEŠIMAS

Dr. Paulo Licciardi, Gydytojas — operatorius S-ta Casa, moterų ligų, sifilio, veneros, skilvio, kepenų ir kt. ligų spacialistas, modornišką gydymą Be operacijos, — praneša savo klientams visų miesto rajonų, kad įsteigė naują Konsultoriją Praça da Sé 14, antras aukštas, salės: 12 ir 12-A Čia bus priimami ligoniai kiekviena diena nuo 14½ iki 16 val., o nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 val. ligoniai priimami namų konsultorijoje RUA SILVA PINTO, 444 (B. Retiro)

Neturi pinigų? Reikia gero kostiumo?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siuvyklon

"VILNIUS"

PRAÇA JULIO MESQUITA, 60 (prie Av. S. João)

Kur pasisiudinsi geriausios medžiagos eslutę mokėdamas į mėnesį po 20\$. O taip pat čia gausi neperšlampamą apsiaustą (eapą) tokiomis pat sąlygomis.

Galima kreiptis ir Rua da Moo'ca Nr. 561, Tel. 9-2994.

ZEMĖ ŠAKAROMS

arba užveisti vištų ūkį, 20 kilom. nuo São Paulo, šalia Villa Conceição, vaikšto autobusai; žemės rūšis gera, skynimai, total nuo 500 metrų ir daugiau, kaina nuo 500 reisu už kvadratinį metrą. Išsimokėjimai mėnesiniai arba trimėnesiniai. Kreiptis: Snr. Francisco — Rua Aurora, 201.

ŠAKAROS IR SITIJAI

Pardavimui šakaros ir Sittjai S. Paulo apylinkė. Sąlygos labai geros. Žemės rūšis visam kam tinka, ypač daržams. Duodame ilgam išsimokėjimui.

Teirautis — Praça da Sé, 53 — salė 612 aukštas 6. Pas inžinierių Du Plessis.

SIUVYKLA ESTAN

Siuvykla Estan — tai vienieta, kuri dirba už prienamiasias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siuvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Kava «Dom Bosco»

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryną, pirmos rūšies kavą.

Sociedade Torrefação de Café "Dom Bosco" Ltda. Rua da Moo'ca, 305-A Teleph. 2-1123 --- S. Paulo

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENĖMERAVA LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZIL."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigų 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" išėjusius metus.

**Aidas, Rua da Moóca 309.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Telef. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perrūšiuo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizoriu: A. RUMMEL

Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniai nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef 4-0316 — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral 12. salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março) Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoj, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Honorėria — Sifilis. Gydomas kalnų saule. Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

ADRESAS: Rua José Paulino, 109. Tel. — 56307 (virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydamos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą. — SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vakaro. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Petiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bilvalanda, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniai nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO, 32 sobreloja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteirade identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

FOTOGRAFAS is KAUNO GILUC

Žinomas savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos pagiginta kaina.

(Be to, europiečiams daromanuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118-a — S. Paulo.

VAISTINĖ IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški preparatai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

Kur tik busi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Jurgelvičiaus krautuvėj prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visos miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Candindé, 478 — Kryžiaus krautuvėj; Iapoje, kioskoj prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoj.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, prašykite redakcijai, o redakcija tuoj pat išsiųs. Aidas turi būti visur parduvinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelelio teneliuka, kur nebūtų Aido.

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Rua Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

DANTU GYDYTOJAS JOSĖ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumazinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5000; plomba cidabro purceleno 8000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo. Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Dar apie Korsako mirtį.

Mus pr šio paskelbti

Pereito «Aido» nr. buvome rašę, kad Argentinoje tragingai žuvo Povilas Korsakas. Dabar apie jo mirtį paduodame smulkesnių žinių.

Argentinos lietuvių laikraštis "Išvien" rašo:

Iš sekmadienio į pirmadienį naktį Coronel Molinedo gatvėje Valentin Alsinoje nusišovė p. Povilas Korsakas, neseniai atvykęs iš Brazilijos į B. Aires. Velionis prieš savęs nepalikio jokio rašto, paaiškinančio kuri priežastis privedė jį prie tokio liūdnio žingsnio. Spėjama, tačiau, kad buvę keletas priežasčių. Nusivylimas gyvenimu iševijoje, sunki materialinė būklė, nemalonūs pergyvenimai, nesveikata, beabejojimo, buvo pirmutinės priežastys, pastūmėjusios jį prie šio nuosprendžio.

Velionis pirmiausia atvyko į Braziliją. Ten mokytojo kurį laiką. Paskui buvo atleistas iš savo vietos. Aštuonis mėnesius buvo be darbo. Dirbo kurį laiką savaitraščio «Sviesos» administracijoje. Palikęs tą darbą, atvyko vargais negalais į B. Aires, tikėdamasis be ne čia pavyks jam grįžti į mokytojo darbą, bet nesant tokiam galimui, ieškojo darbo prie laikraščio. "Išvien" redakcija jam teikė darbo ir pagalbos. Buto savininkas pasisidė pajieškoti darbo saskaitybos srityje. Buvo kviečiamas padėti dirbti visuomenės organizacijose. Bet velionis buvo visam abejingas, nekalbus, visuomet susimąstęs ir susirūpinęs. Labai sunkų įsūdį jam darė mūsų kolonijos vaidai, kai vaikščiojant su vizitais jam teko išgirsti vien kitų tautiečių žeminimus, apkalbinėjimus ir nešvarius kaltinimus. Velionis kartą prasitarė: „Maniau, kad Argentinos lietuvių kolonijoje geriau, kaip Brazilijos, bet matau, kad blogiau.“

Velionis sekmadienį buvo S. L. A. III-jo skyriaus piknike, pavakare grįžo namo. Kuomet jis nusišovė, tikrai nežinoma, bet buvo savininkas speja, kad greičiausia vakare, kai jo nebuvo namie. Atrasta jo lavonas tik visai atsitiktinai, parodžius savininko šunuko nepaprasto neramumo.

Velionis iš buto policijos buvo nuvežtas į ligoninės Fiorito numirėlių skyrių. Ten buvo padarytas medicinos apžiūrėjimas. "Išvien" ir "Paiso" leidėjai tuojau sudarė provizorinį komitetą velionies palaidojimui, kuris ėmė rinkti aukas tam tikslui ir susitarė su laidotuvių įstaiga.

Antradienį gruodžio 14 d. velionies kūnas iš Fiorito ligoninės buvo nuvežtas į Sarandį kapus ir ten palaidotas. Palydėti jo susirinko: p. A. Grišonas, A. Vilutis, V. Laurinavičionė, S. Ozinskas, Andriška su ponija, namų savininkas Dobrovolski, M. Salčius ir dar pora asmenų.

Ant kapo pastatytas paprastas kryžius su parašu: "Povilas Korsakas; mirė gruodžio 13 d. 1937 m. 26 metų amžiaus".

Tebūnie jam lengva Argentinos žemė!

Gerbiamoji Aido Redakcija, prašau neatsisakyti paskelbti mano šita laiką jūsų laikraštis.

Kaip esu L. M. M. R. Ryto narys, tai manau, kad reikalinga visus savo draugijos narius perspėti, kad neliktų Simano Bakšio aukomis.

Pirmians S. Bakšys tankiai lankydavosi Ryto organizacijoje ir kurstydavo Ryto narius, kad nestotume į L. O. Centrą. Bet tas jo provokavimas nieko negelbėjo, nes pas mus kvailių nesurado.

Dabar S. Bakšys pradėjo lankytis pas atakirus Ryto organizacijos narius ir raginti, kad Rytas turi būti kairus, laikytis savo nusistatymo — kairiosios linijos.

Taigi aš S. Bakšio norėčiau paklausti, kokio gi kairumo iš Ryto narių nori, nes žino Bakšys gerai, kad Rytas yra meno, jaunimo, o ne politinė organizacija, jai tik rūpi kultūros ir meno reikalai, bet ne koks Bakšio siūlomas rojus tverti.

Taigi aš negaliu suprasti Bakšio. Jeigu tamsta esi šitokijų kairus, tai ir būk sau, bet nekurstyk kitų. Man atrodo, kad tamsta esi tik prisimetėlis ir ieškai aukų, kad galėtum sugriauti Ryto organizaciją. O jeigu taip jau labai esi kairus, tai gali sau ir važiuoti iki paskutinės. Distancijoj kairumo mes nepavydim.

Taigi patariu visiems Ryto nariams neklausyti S. Bakšio provokacijų, nes mes čia nevažiuojam į Braziliją politikuoti, ar kokias nors politines partijas tverti. Mums tik rūpi ekonominiai ir kultūriniai reikalai. Už tai ir stojom į Centrą, kad būtume stiprūs kartu su visa lietuviška kolonija. S. Bakšio provokacijos nieko jam negelbės. L.M.M.R. Ryto narys.

Kokių laikraščių atstovas?

Pereitos savaitės "Lietuvyje" skaitytojai žinote, kur tarp kitko sakoma, kad St. Vancevičius lankėsi Argentinoj, Urugvajuj ir Paragvajuj kaip Lietuvos laikraščių atstovas, o dabar tarnybos pareigomis vyksta į Lietuvą.

Juk mums Brazilijos lietuviams, yra gerai žinoma, kad Vancevičius būdamas S. Pauly "Lietuvio" redaktoriu, apsigovė — apmovė kelis lietuvius — o kad nepakliūtį policijon, pabėgo. Tai ką gi, pagaliaus, jis galėjo atstovauti?

Žmonės visaip kalba. Kai kas sakoma, kad Vancevičius užsienyje dalyvavo pasauliniame gangsterių kongrese, kur atstovavo Brazilijos lietuviškus vagius ir demonstravo bandeirantiškus gudrybes, o dabar vyksta Lietuvon, tikslu čia įsteigti tokią pat organizaciją.

Nustebęs.

NAUJI CENTRO NARIAI

Bolius Girkus
Bronė Girkus
Mikas Juozapavičius
Antanas Šaparas

Lionginas Baltrūnas
Matas Lutkus
Martinus Tamulis
Juozas Kalvinskas
Juozas Klisas
Anėlė Kalvinskienė
Kazys Rutkauskas
Jonas Valinskas
Petras Blaševičius
Izidorius Saulytis
Juozas Ramašauskas
Juozas Šinkaitis
Aleksandras Saikauskas
Olga Saikauskienė
Juozas Romanauskas
Juozas Mackus
Stanislovas Martinaitis
Ona Martinaitienė
Kazimeras Martinaitis
Marytė Martinaitytė
Stasys Pušys
Petras Davidėnas
Juozas Stankus
Leonas Urbonas
Adėlė Urbonienė
Jusefa Zedulionienė
Kazys Pranaitis
Pranas Grigorevičius
Julė Lasienė
(Bus daugiau)

Parsiduoda krautuvė

Labai geromis sąlygomis, geroj vietoj ir su didele klientūra parduodama gėrimų ir maisto produktų krautuvė, Kazio Lasevičiaus. Dėl sąlygų kreiptis: Avenida Cruzeiro do Sul, 50 (Canindė rajone) — S. Paulo.

DR.

CARLOS EDUARDO SENGER
ADVOKATAS

Veda civilines, kriminalines ir komercines bylas. Įvairūs teisiniai patarimai. Raštinė:

Rua 11 de Agosto, 66. S. Paulo.

VILLA LUCIA

BAIRAS — VILLA PRUDENTE

TARP VILLA ZELINA IR VILLA BELLA

Parduodami žemės sklypai ilgam išsimokėjimui nuo 25\$000 per mėnesį. Teikiame namų statybai medžiagą taip pat išsimokėjimui. Dėl informacijų kreiptis pačioje Villa Lucia Raštinėje kiekvieną dieną.

Komercijos kursas per 12

menesių

Norėdamas tapti gvardalivro ar diplomatu komerciantu ir turėti gerą tarnybą, mokinkis šių mokslų būdamas namuose, liuosu nuo kasdieninio darbo laiku. Teirautis:

Aukščiausia om ercijos Mokykla São Paulo,

registruota Nr. 582. Metodai oficialūs. Informuokitės raštu pas Direktorių: DR. CARLOS EDUARDO SENGER, Caixa postal, 3688
SÃO PAULO.

CENTRO VAKARAS — PAMINEJIMAS

VASARIO 5 d. BRAZIL. LIETUVIŲ ORGANIZ. CENTRAS RENGIA

Vakara--Paminėjima

LEGA LOMBARDA SALÉJE.

Visus 1938 metus Lietuvoje bus ruošiamos iškilmės Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėms atžymėti. Brazilijos lietuviai taip pat apvaikėsis 20 metų Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Pirmas toks paminėjimas įvyks 1938 m. vasario mėn. 5 d., kurį rengia

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAS.

Programa bus įvairi: Prakalbos, dainos J. Stankūnui vadovaujant, istorinis vaidinimas iš spaudos draudimo laikų, vaidins geriausios jungtinės meninės jėgos, o po to šokiai. Tad ruoškitės visi lietuviai miestų ir interioro

Centro Vakaran--Paminėjiman

RENĖJAI.

Klubas «Aušra» rengia šokius sausio 8, 16, 22 ir 30 d. Rua da Moóca, 506-A. Pradžia 8 val., pabaiga 12 val.